

EFTERAFGRØDER ELLER KVOTENEDSÆTTELSE I EFTERÅRET 2016

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvis MFO-kravet er opfyldt på anden vis end med efterafgrøder, så kan det være relevant at overveje at reducere kvælstofkvoten for at maksimere vintersædsarealet

Det er fortsat muligt at erstatte pligtige efterafgrøder med en nedsættelse af kvælstofkvoten. Det er kun relevant for de bedrifter, der opfylder MFO-kravet med andet end efterafgrøder. Om det er fordelagtigt at vælge kvotereduktion frem for pligtige efterafgrøder eller alternativer hertil er meget afhængig af forholdene på den enkelte bedrift.

Som tommelfingerregler kan man regne med at:

- det på sandjord altid betaler sig at have efterafgrøder (eller alternativer hertil) i stedet for kvotenedsættelse
- det på lerjord er vigtigt at udnytte tidlig såning af vintersæd som alternativ til efterafgrøder, hvis det sædskiftemæssigt er en fordel med 100 pct. vintersæd på bedriften
- hvis der på lerjord skal vælges mellem kvotenedsættelse og pligtige efterafgrøder, skal man vælge kvotenedsættelse, hvis
 - udbyttet i vinterhvede er 12-14 hkg pr. ha større end i vårbyg for de aktuelle marker.
 - kornet sælges uden korrektion for protein på planteavlsbedrifter, så skal udbytteforskellen mellem vinterhvede og vårbyg kun være minimum 7 hkg pr. ha. Det gælder kun hvis vinterhvede og vårbyg afregnes til samme pris. For hver 10 kr. maltbyg er dyrere pr. hkg end vinterhvede stiger den nødvendige udbytteforskel med ca. 5 hkg pr. ha.

Hvis der er græsukrudt på bedriften, vil det alt andet lige være en fordel at have vårsæd.

BAGGRUND

Det er fortsat en mulighed helt eller delvis at undgå pligtige efterafgrøder ved at reducere kvælstofkvoten. I efteråret 2016 er der sket to væsentlige ændringer i bestemmelserne omkring dette, der virker hver sin vej. At normerne for kvælstof i 2017 er på det gennemsnitlige optimale niveau betyder, at det er billigere at reducere kvælstoftilførslen end tidligere. Men samtidig er fradraget i kvælstofkvote pr. ha manglende efterafgrøde ændret fra 56 kg N til 93 kg pr. ha manglende efterafgrøde på planteavlsbedrifter. På husdyrbrug (over 0,8 DE pr. ha) er ændringen fra 83 til 150 kg N pr. ha.

Kun for bedrifter, der opfylder MFO-kravet på anden måde end efterafgrøder, er det relevant at tænke på at anvende kvotereduktion i stedet for efterafgrøder.

Det er meget individuelt fra bedrift til bedrift, hvordan markplanen kan optimeres, og om en kvotereduktion kan være et alternativ. De vigtigste faktorer, der indgår i vurderingen er skitseret i det følgende:

Element	Kommentar
Dækningsbidrag i vintersæd fremfor den vårsæd, der er nødvendig for at have plads til efterafgrøderne	Det er DB i den "sidste" vintersæd. Dvs. 2. eller flerårs vinterhvede. Den sidst såede mv. Forskellen i DB afhænger af, hvorvidt kornet opfodres eller sælges. Til opfodring til svin har vinterhvede højere foderværdi og derfor højere pris (10 kr./hkg). Hvis der græsukrudtsproblemer kan vårsæd i sædskiftet være nødvendigt.
Omkostning ved reduceret kvælstofkvote	For bedrifter, der sælger korn uden korrektion for protein ernormen for 2017 over det økonomisk optimale. Her er det billigt at reducere tilførslen 9,3 kg kvælstof pr. ha, som det kræves for at undgå pligtige efterafgrøder. For bedrifter, der fodrer korn op, har protein en værdi, optimum er derfor højere, kornprisen er højere, og derfor bliver det dyrere at reducere kvælstofkvoten
Pligtige efterafgrøder, omkostninger og gevinst	På sandjord er pligtige efterafgrøder økonomisk neutrale, fordi de resulterer i et merudbytte og giver en god eftervirkning På lerjord er det svært at opnå merudbytte på kort sigt, og den faglige eftervirkning er ofte under det lovpligtige

Der er gennemført beregninger på forskellige brugstyper med og uden husdyrgødning og med og uden korrektion af afgrødepris for protein. Ud fra disse beregninger er der opstillet ovenstående tommelfingerregler.

[Beregningerne kan ses i dette ark.](#)